

16-06-2025

1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Спеціальність 211 «ветеринарна медицина»

Допускається до захисту
Зав. кафедри паразитології та фармакології
назва кафедри
Рубленко С.В. професор Рубленко С.В.
підпис вчене звання, прізвище, ініціали
« 16 » 06 2025 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

„ОЦІНКА АНТИГЕЛЬМІНТНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРЕПАРАТІВ
ЗА БАЙЛІСАСКАРОЗНОЇ ІНВАЇ ЄНОТІВ”

Виконала: Поправка Валерія Андріївна [підпис]
прізвище, імя, по батькові підпис

Керівник: доцент Гончаренко В.П. [підпис]
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент: Савченко М.О. [підпис]
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Я, Поправка Валерія Андріївна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2025 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини
Спеціальність ветеринарна медицина

Затверджую

Гарант ОП завідувач кафедри хірургії та
анестезіології, доктор ветеринарних наук,
професор, академік НААНУ

Рубленко М.В.

„ 8 ” _____ 2024 р.
підпис _____ вчене звання, прізвище, ініціали

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Поправка Валерія Андріївна

прізвище, ім'я та по батькові

Тема „Оцінка антигельмінтної ефективності препаратів за байлісаскарозою інваїї снотів”

Затверджено наказом ректора № _____ від _____
Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до
« _____ » _____ 20__ р.

Перелік питань, що розробляються в роботі.

Вихідні дані до роботи: байлісаскароз, антигельмінтики, сноти, яйця, екстенсивність інвазії, інтенсивність інвазії, Альбендазол-250.

Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити: вивчити поширення нематодозів тварин у зоні обслуговування ветеринарного кабінету, зробити аналіз паразитарних захворювань, розповсюдження байлісаскарозу, а також антигельмінтну ефективність Альбендазолу-250.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	10.10.24 – 20.03.25	виконано
Методична частина	11.10.24 – 15.02.25	виконано
Дослідницька частина	20.10.24 – 20.04.25	виконано
Оформлення роботи	травень 2025р.	виконано
Перевірка на плагіат	червень 2025р.	виконано
Подання на рецензування	червень 2025р.	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	червень 2025р.	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи _____
підпис _____ вчене звання, прізвище, ініціали

Здобувач _____
підпис _____ прізвище, ініціали

Дата отримання завдання « 09 » _____ 20 24 р.

РЕФЕРАТ

Поправка Валерія Андріївна. Кваліфікаційна робота магістранта на тему: „Оцінка антигельмінтної ефективності препаратів за байлісаскарозної інваїї єнотів”

Аналізуючи звітної документації показав, що хвороби, які вимагають хірургічного втручання займають перше місце - 36,53 %, на другому мікозні хвороби до – 25,78 %, кількість інвазійних захворювань склала до – 13,22 %, та залишилась майже незмінною за 2022-2024 рр. кількість бактеріальної інфекції та вірусних захворювань – 7,02 та 17,43 %, відповідно.

Аналіз захворювання показав, що серед гельмінтозів тварин дипілідіоз займає перше місце і екстенсивність інвазії складає 31,55 %. Токсокароз займає друге місце після діпілідіозу. На долю байлісаскарозу за 2022-2024 роки припадає – 3,76 %, 3,20 та 3,01 %.

Із досліджених 65 єнотів було уражено 55. Екстенсивність інвазії склала 84,61 % при інтенсивності інвазії 161,5 екз яєць у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини.

Після повторного застосування препарату у той же дозі і кратності на 8 день яєць байлісаскарисів ми не знайшли. Екстен- та інтенсефективність склала 100 %.

Кваліфікаційна робота магістра містить 51 сторінки без додатку, 7 таблиць, 8 рисунків, список використаних джерел із 42 найменувань, 1 додатку.

Ключові слова: єнот, байлісаскарис, яйця, поширення, вікова динаміка, сезонна динаміка, ефективність лікування, антигельмінтик.

ABSTRACT

**Popravka Valerija Andrii'vna. Qualifying work of magistranta on a theme:
„An estimation of efficiency of antihelminth of preparations is after
baylisaskaroznoy of invaii raccoon”**

Analizuyuchi of current document rotined that illnesses, what vimogayut' of surgical interference occupy the first place - 36,53 %, on second mikozni of illness to to – 25,78 %, the amount of invaziynikh diseases made to to – 13,22 %, but remained almost unchanging for 2022-2024 amount of bacillosis and viral diseases – 7,02 and 17,43 %, accordingly.

Analysis of disease of pokazal, that among the helminthisms of zoons of dipilidioz occupies the first place and extensiveness of invasion is 31,55 %. Toksokaroz occupies

Iz investigational 65 raccoon were staggered 55. Extensiveness of invasion was 84,61 % at intensity of invasion of 161,5 ekz eggs in middle in three drops of flotaciynoy liquid.

In relation to the second experimental group intensity and intensity of invasion made according to 40,0 % and 7,5+1,4 ekz.

After the repeated application of preparation in that on 8 day of eggs of baylisaskarisiv we did not find a dose and multipleness.

Qualifying work of master's degree contains 51 pages without to addition, 7 tables, 8 risunkiv, list of the used sources, from 42 names, to a 1 addition.

Keywords: raccoon, baylisaskaris, eggs, distributions, age-old dynamics, seasonal dynamics, efficiency of treatment, antigel'mintik.

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА		2
РЕФЕРАТ		3
АБСТРАКТ		4
ЗМІСТ		5
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ		6
ВСТУП		7
РОЗДІЛ 1 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ		8
1.1	Визначення хвороби, систематика та морфологічні особливості збудника	9
1.2	Байлісаскароз у людині	14
1.3	Коротко про єнотів	16
1.4	Епізоотична ситуація щодо байлісаскарозу тварин	20
1.5	Висновок до Розділу 1	23
РОЗДІЛ 2 ВИБІР НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ, МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ		24
2.1	Матеріал і методи досліджень	24
2.2	Схема проведення дослідів	26
2.3	Характеристика ветеринарного пункту	27
РОЗДІЛ 3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		31
3.1	Поширення байлісаскарозу єнотів на території обслуговування ветеринарного кабінету	33
3.2	Аналіз гельмінтозних захворювань серед тварин	34
3.3	Вивчення розповсюдження байлісаскарозної інвазії	34
3.4	Вивчення сезонної динаміки байлісаскарозу	36
3.5	Вивчення антигельмінтної дії Альбендазол – 250 у таблетках	36
РОЗДІЛ 4 АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ		40
ВИСНОВКИ		43
ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ		44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		45
ДОДАТКИ		51

**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ,
СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ**

АДР – активно діюча речовина

АТ – акціонерне товариство

ДР – діюча речовина

ЕЕ – екстенсефективність

ЕІ – екстенсивність інвазії

ІЕ – інтенсефективність

ІІ – інтенсивність інвазії

НВФ – науково-виробнича фірма

Вступ.

Останнім часом почали з'являтися приватні зоологічні колекції з різноманітними дикими тваринами. Як правило, ці тварини не мають належного ветеринарного контролю, тому при утриманні не завжди виконуються необхідні протиепізоотичні заходи. Це може призводити до численних захворювань і, навіть, загибелі тварин. Серед заразних захворювань велике місце посідають паразитарні хвороби, в тому числі и гельмінтози [1-3].

Останніми роками спостерігається активне поширення приватних зоологічних колекцій, до складу яких входять різноманітні види диких тварин. Як правило, у таких умовах тварини не отримують належного ветеринарного нагляду, що ускладнює дотримання необхідних проти-епізоотичних заходів. Це, у свою чергу, може призводити до розвитку численних захворювань і навіть загибелі тварин. Серед інфекційних хвороб значне місце займають паразитарні захворювання, зокрема гельмінтози [4].

Байлісаскароз – це нематодозне захворювання, яке характеризується ураженням тонкого кишечника і проявляється схуднення, зниженням маси тіла і являється одним з найпоширеніших гельмінтів серед мешканців контактних зоопарків. У єнотів байлісаскароз частіше протікає без прояву клінічних симптомів, так як у дорослих тварин часто протікає у хронічній формі. Враховуючи небезпечність захворювання для людини, актуальним є розробка ефективних заходів боротьби і профілактики з байлісаскарозною інвазією [5].

Боротьба з байлісаскарозною інвазією – це комплекс заходів, до яких входять лікування, дезинвазія приміщень, ґрунту, гною. На перше місце серед них ставлять раціональну етіотропну терапію [6].

Мета роботи. Вивчити розповсюдження байлісаскарозної інвазії серед єнотів (єнот полоскун – *Procyon lotor*), а також ефективність антигельмінтика Альбендазол-250 за цієї інвазії.

Для досягнення мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- 1) вивчити поширення байліаскарозні інвазії у єнотів м. Біла Церква;
- 2) вивчити клінічний прояв цієї інвазії у тварин;
- 3) визначити ефективність етіотропної терапії Альбендазолом-250 за цієї;
- 5) розрахувати економічну ефективність проведених заходів.

На основі отриманих даних розробити і запропонувати ефективний антигельмінтик для дегельмінтизації єнотів за байліаскарозів, а також комплекс заходів для лікування та профілактики.

Об'єкт дослідження: єноти спонтанно інвазовані збудниками.

Предмет дослідження: байліаскароз єнотів.

Методи дослідження: клінічні, паразитологічні (гельмінтоовоскопія, екстенсефективність, інтенсефективність, копроскопічні), епізоотологічні і статистичні.

По матеріалам магістерської роботи написати тези, які опублікувати у матеріалах Міжнародної студенської наукової конференції, яка проходить у Білоцерківському національному аграрному університеті.

РОЗДІЛ 1

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Визначення хвороби, систематика та морфологічні особливості збудника.

Визначення хвороби. Байлісаскароз єнотів це нематодозне захворювання, яке характеризується ураженням тонкого кишечника і проявляється проносами, запорами і викликається нематодою *Baylisascaris procyonis* [5].

Збудники паразитують у єнотів і є небезпечними для домашніх м'ясоїдних тварин, оскільки у них личинки збудника можуть викликати вісцеральний синдром блукаючої личинки. Байлісаскароз єнотів надзвичайно небезпечна хвороба диких тварин і людини, що вказує на 60-70% смертей і тяжких наслідків [2].

Систематика збудників.

Тип – *Nemathelminthes*

Клас – *Nematoda*

Підряд – *Ascaridata*

Родина – *Ascaridae*

Рід – *Baylisascaris*

Вид – *Baylisascaris procyonis* (паразитують у єнотів),

– *Baylisascaris melis* (паразитують у європейського борсука),

– *Baylisascaris transfuga* (паразитують у ведмедів),

– *Baylisascaris columnaris* (паразитують у американських борсуків),

– *Baylisascaris devosi* (паразитують у рибоїдних птахів та ластівок),

– *Baylisascaris laevis* (паразитують у бабаків).

Збудник. *Baylisascaris procyonis* – великі нематоди, морфологічно подібні до *Toxocara canis*. Дорослі гельмінти більші за *Toxocara canis* та живуть у тонких кишках єнотів. Паразити – великі нематоди, які можуть досягати в довжину 23 см. Вони дуже небезпечні для людини. Паразитують в

РОЗДІЛ 2

ВИБІР НАПРЯМКІВ ДОСЛІДЖЕНЬ, МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Матеріал і методи досліджень

Кваліфікаційну роботу магістра виконано упродовж 2022–2025 рр. у ветеринарного кабінету „Little Friends” міста Біла Церква та в лабораторії кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського національного аграрного університету.

Першим етапом нашої роботи було визначення питомої ваги інвазійних хвороб тварин у зоні обслуговування ветеринарного кабінету „Little Friends” міста Біла Церква.

Для вивчення розповсюдження серед тварин нами були використані дані ветеринарної звітності за 2022 – 2024 роки, в яких ми насамперед звернули увагу на розповсюдження захворювань серед собак, котів та єнотів.

Роботу виконували з вересня 2021 року по березень 2025 року серед єнотів-полоскунів, які знаходяться у Музеї живої природи флори і фауни Олександрія (біопарк), військовому госпіталі, у окремих громадян міста Біла Церква, а також на базі ветеринарного кабінету «Little Friends» м. Біла церква та в лабораторії кафедри паразитології та фармакології нашого університету.

Яйця байлісаскарозу виключали шляхом дослідження фекалій комбінованим методом стандартизованим Котельниковим та Хреновим з вико ристанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3. Інтенсивність інвазії (П) визначали шляхом підрахунку кількості яєць у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини (рис. 2.6 та 2.7).

Для лікування хворих тварин ми застосовували Альбендазол – 250 у таблетках, який виробляє ПрАТ ВВП „Укрзооветпромстач”. Одна таблетка (1 г) містить діючу речовину: альбендазол – 250 мг.

Альбендазол належить до групи бензimidазолів, які гальмують полімеризацію тубуліну в микротубуліни, в результаті чого порушується

2.2 Схеми проведення дослідів

Ефективність Альбендазолу - 250 ми вивчали на 15 єнотах, спонтанно інвазованих байлісаскарисами. З цією метою сформували 3 групи тварин, а саме дві дослідні і одну контрольну групи (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Схеми застосування препарату Альбендазол-250.

Групи тварин	І.І., екз	Доза препарату	Кратність
Дослідні: перша	15,5±3,5	0,5 таблетки на 10 кг маси тіла	Одноразово
друга	53,4±4,8	0,5 таблетки на 10 кг маси тіла	Дворазово
Контрольна	27,6±3,9	—	—

Першій дослідній групі (5 тварин) з інтенсивністю інвазії 15,5±3,5 екземплярів у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини ми застосували Альбендазол - 250 одноразово з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг. Тваринам другої дослідної групи, з інтенсивністю інвазії 53,4±4,8 екземплярів у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини ми застосували Альбендазол - 250 дворазово з інтервалом 8 діб з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг. Попередньої голодної дієти перед дегельмінтизацією не застосовували.

З метою виявлення яєць байлісаскарисів в ранковий час від тварини індивідуально відбирали фекалії і досліджували з використанням лічильної камери для овоскопічних досліджень.

Для цього із загальної змішаної копропроби відбирали 1 г фекалій, поміщали у мірний стаканчик на 30 мл. Сюди вносили незначну кількість (до 5 мл) флотаційного розчину (насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3. Фекалії ретельно розмішували у розчині, яким доводили об'єм зависі до 30 мл. Останню просіджували у інший стаканчик

через металеве ситечко, а після ретельного розмішування, за допомогою піпетки через виріз основи камери вносили в одну із комірок, яка вважалась заповненою, коли завись повністю витисне повітря зпід верхньої пластини приладу. Мікроскопію проводили через 2 хвилини після заповнення комірки.

Цей час необхідний для флотації яєць, після закінчення якої вони розміщуються на поверхні фекальної зависі, тобто в одній площині з сіткою камери. В полі зору мікроскопа (при малому збільшені) знаходили сітку камери, вона служила орієнтиром для підрахунку яєць гельмінтів, що знаходились в комірці. Далі заповнювали другу комірку приладу зависсю з іншої проби фекалій. Після підрахунку яєць гельмінтів у кожній із комірок камери, їх кількість множили на 10 (коефіцієнт, отриманий математичним шляхом: виходячи з того, що флотаційну суміш із наважкою досліджуваних фекалій доводили до об'єму 30 мл, а об'єм комірки лічильної камери 3 мл) і отримували число, яке свідчить про кількість яєць в 1 г фекалій досліджуваної тварини [29, 30].

Основним критерієм зараженості були екстенсивність (EI, %) та інтенсивність інвазії (II, кількість яєць у 1 г фекалій, ЯГФ) [31, 32].

РОЗДІЛ 3

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

3.1 Поширення байлісаскарозу єнотів на території обслуговування ветеринарного кабінету

Першим етапом нашої роботи було визначення питомої ваги інвазійних хвороб тварин у зоні обслуговування ветеринарного кабінету „Little Friends” міста Біла Церква.

Для вивчення розповсюдження серед тварин нами були використані дані ветеринарної звітності за 2022 – 2024 роки, в яких ми насамперед звернули увагу на розповсюдження захворювань серед собак, котів та єнотів.

Результати цієї роботи наведені у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2.

Розповсюдження захворювання собак за 2022-2024 роки

Хвороби	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	голів	%	голів	%	голів	%
Інвазійні	220	14,83	184	12,32	160	13,22
Бактеріальні інфекції	106	7,21	102	6,73	85	7,02
Вірусні інфекції	250	16,91	268	17,57	211	17,43
Мікозні	375	25,33	417	27,28	312	25,78
Хірургічні	531	35,82	562	36,65	442	36,53
Усього	1482	100	1533	100	1210	100

Аналізуючи одержані результати, відображені у таблиці 1 можна зробити висновок, що хвороби, які вимагають хірургічного втручання займають перше місце - 36,53 %, на другому мікозні хвороби до – 25,78 %, кількість інвазійних захворювань склала до – 13,22 %, та залишилась майже незмінною за 2022-2024 рр. кількість бактеріальної інфекції та вірусних захворювань – 7,02 та 17,43 %, відповідно.

РОЗДІЛ 4

АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

Байлісаскароз єнотів це нематодозне захворювання, яке характеризується ураженням тонкого кишечника і проявляється проносами, запорами і викликається нематодою *Baylisascaris procyonis* [34].

Збудники паразитують у єнотів і є небезпечними для домашніх м'ясоїдних тварин, оскільки у них личинки збудника можуть викликати вісцеральний синдром блукаючої личинки. Байлісаскароз єнотів надзвичайно небезпечна хвороба диких тварин і людини, що вказує на 60-70% смертей і тяжких наслідків [4, 12, 35].

Для вивчення розповсюдження серед тварин нами були використані дані ветеринарної звітності за 2022 – 2024 роки, в яких ми насамперед звернули увагу на розповсюдження захворювань серед собак, котів та єнотів.

Аналізуючи одержані результати, наших досліджень можна зробити висновок, що хвороби, які вимагають хірургічного втручання займають перше місце - 36,53 %, на другому мікозні хвороби до – 25,78 %, кількість інвазійних захворювань склала до – 13,22 %, та залишилась майже незмінною за 2022-2024 рр. кількість бактеріальної інфекції та вірусних захворювань – 7,02 та 17,43 %, відповідно.

Таким чином видно, що серед гельмінтозів тварин дипілідіоз займає перше місце і екстенсивність інвазії складає 31,55 %. Токсокароз займає друге місце після діпілідіозу. На долю байлісаскарозу за 2022-2024 роки припадає – 3,76 %, 3,20 та 3,01 %.

Низький процент даної інвазії ми пояснюємо тим, що ми тільки почали свою роботу з єнотами, до нас цим питання ніхто не займався.

За нашими даними видно, що серед гельмінтозів тварин дипілідіоз займає перше місце і екстенсивність інвазії складає 31,55 %. Токсокароз займає друге місце після діпілідіозу. На долю байлісаскарозу за 2022-2024

ВИСНОВКИ

1. Аналізуючи одержані результати, при аналізі звіної документації ветеринарного кабінету “Little Friends” можна зробити висновок, що хвороби, які вимагають хірургічного втручання займають перше місце - 36,53 %, на другому мікозні хвороби до – 25,78 %.

2. Серед гельмінтозів тварин дипілідіоз займає перше місце і екстенсивність інвазії складає 31,55 %. Токсокароз займає друге місце після діпілідіозу. На долю байлісаскарозу за 2022-2024 роки припадає – 3,76 %, 3,20 та 3,01 %.

3. Низький процент байлісаскарозої інвазії ми пояснюємо тим, що ми тільки почали свою роботу з єнотами, до нас цим питання ніхто не займався.

4. Яйця байлісаскарисів характеризуються як округлої форми, які мали товсту шкарлупу, поверхня якої вкрита комірками, коричневого кольору.

5. Із досліджених 65 єнотів гельмінтокопроскопічним методом було уражено 55. Екстенсивність інвазії склала 84,61 % при інтенсивності інвазії 161,5 екз яєць у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини.

6. Байлісаскарозна інвазія не має сезонної динаміки, тобто зараження тварин проходить на протязі року.

7. У першій дослідній групі, де інтенсивність інвазії становила $15,5 \pm 3,5$ екземплярів у середньому у трьох краплинах флотаційної рідини, якій задавали Альбендазол - 250 одноразово з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг яєць байлісаскарисів ми не знайшли. Екстен- та інтенсефективність склада 100 %.

8. У другій дослідній групі, де екстенсивність і інтенсивність інвазії становила відповідно 40,0 % і $7,5 \pm 1,4$ екз. екстен- та інтенсефективність склада 100 %. Після повторного застосування препарату у той же дозі і кратності на 8 день яєць байлісаскарисів ми не знайшли.

ПРОПОЗИЦІЇ

На основі проведеної роботи можна рекомендувати і треба застосовувати антигельмінтика, а саме Альбендазол - 250 одноразово з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг або Альбендазол - 250 дворазово з інтервалом 8 діб з кормом у дозі 0,5 таблетки на 10 кг. Це залежить від інтенсивності інвазії.

З метою знищення яєць і личинок гельмінта у зовнішньому середовищі після проведеної дегельмінтизації ми рекомендуємо проводити дезінвазію. Поточну дезінвазію проводять в обов'язковому порядку після дегельмінтизації тварин та повторювали її після кожної чергової дегельмінтизації. Перед дезінвазією проводити попередню механічну очистку приміщень. Для дезінвазії застосовувати тіазон, який представляє собою 20 % емульсований розчин. Тіазон містить 98 % Дазомета, у якості активної речовини і 2 % емульгатора, який посилює його дію. Тіазон використовували у пропорції 1:1000.

Після дезінвазії приміщення провітрювали, годівниці та напувалки промивали водою, робили побілку, дезінфікували інвентар та предмети догляду за тваринами із розрахунку 1 л на 1 м² знезаражуючої поверхні при експозиції 3 год. Таким чином можна зробити висновок, що байліаскароз єнота-полоскуна є небезпечним і широко поширеним зоонозам. У зв'язку з активним використання єнотів полоскунів у зоопарках, у тому числі контактних, необхідно проведення обов'язкових копроскопічних досліджень, при необхідності з подальшою дегельмінтизацією та дезінвазією приміщень, де утримувалися тварини. Особливо треба звертати на якість дезінвазії приміщення, кліток, так як яйця байліаскарид здатні зберігати свою життєдіяльність на протязі двох років.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Kovtunenکو A.O. Parazytologichna sytuacija sered tvaryn vijs'kovo-go gospitalju / A.O. Kovtunenکو, A.A. Antipov // Materialy Vseukrai'ns'koi' nauk.-prakt. konf. zdobuvachiv vyshhoi' osvity: «Molod' – agrarnij nauci i vyrobnyctvu. Aktual'ni problemy veterynarnoi' medycyny» (BNAU, 14 kvitnja 2023 r.). Bila Cerkva, 2023. S.196–199.
2. Parazytarni hvoroby m'jasoi'dnyh tvaryn. Gel'mintozy / Ju.Ju. Dov-gij ta in. Zhytomyr: Polissja, 2014. 216 s: il.
3. Sluchaj bajlysaskaroza dykyh zhyvotnyh v kontaktnom zooparke: dyagnostyka y protyvoepryzootycheskye meropryjatyja / O.A. Dubova, D.V. Feshhenko, O.A. Zgozynskaja [y dr.] // Uchenye 205 zapysky Uchrezhdenyja obrazo-vanyja Vytebskoj ordena «Znak Pocheta» Gos. akad. vet. medycyny. – 2020. – T. 56, vyr. 1. – S. 29–33.
4. Kanjuka O.I. Klinichna veterynarna farmakologija / [Kanjuka O.I., Fajtel'berg-Blank V.R., Lyzogub Ju.P., Chubov Ju.O] za red. Kanjuka O.I. – Odesa: Astropryng, 2006. – 262 s.
5. Finnegan S. Seasonal dynamics in the prevalence of baylisascaris transfuga ova in the faeces of the brown bear (*Ursus arctos*) in Slovakia / Finnegan S. – Kosice.: Slow P., 2009. – 54pp.
6. Marten H. Visser. Survey of Baylisascaris sp. in zoo-animals in the Netherlands / Marten H. Visser, Joke W.B. van der Giessen, Frits Franssen // Helminthologia. – 2014. – № 52. – P.146–154.
7. Moudgil A. D. First report on molecular identification and fenbendazole resistance against Baylisascaris transfuga infection in Melursus ursinus (sloth bear) / Moudgil A. D., Singla L. D., Singh M. P. // Helminthologia. – 2014. – № 51. – P.262–268.
8. Papini R. In vivo ovicidal effect of Mebendazole on Baylisascaris transfuga eggs / R. Papini, P. Cavicchio, L. Casarosa // Médecine Vétérinaire. – 1994. – № 145. – P.55–57.

9. Worley D.E. Helminth and arthropod parasites of grizzly and black bears in Montana and adjacent areas / D.E Worley, J.C. Fox, R.H. Jacobson [et al.] // International Conference on Bear Research and Management.– 1974– № 4. – P.455–464.

10. Загороднюк І. Адвентивна теріофауна України і значення інвазій в історичних змінах фауни та угруповань // Фауна в антропогенному середовищі. – Луганськ, 2006. Випуск 6. – С. 18-47.

11. Делеган І. В., Делеган І. І., Делеган І.І. Біологія лісових птахів і звірів. – Львів: Поллі, 2005. – 600 с.

12. Nikolaichuk, O., Zagorodniuk, I. 2019. The northern raccoon (*Procyon lotor*) in urban environment of Kyiv and perspectives of formation of its wild populations in Ukraine [Рақун північний (*Procyon lotor*) в урбосередовищі Києва та перспективи формування його вільних популяцій в Україні]. *Theriologia Ukrainica*, 18: 108–112. <http://doi.org/10.15407/pts2019.18.108>.

13. Shuleshko O.O., Zhorina L.V., Rybalka M.A. (2017). Nematodosis in brown bears and their treatment in zoos. Science and Technology Bulletin of SRC for Biosafety and Environmental Control of AIC, 5(1), 77–80.

14. Hernandez S. M. Baylisascaris procyonis in raccoons (*Procyon lotor*) from North Carolina and current status of the parasite in the USA / S. M. Hernandez, B. Galbreath, D. F. Riddle, A. P. Moore, M. B. Palamar, M. G. Levy, C. S. DePerno, M. T. Correa, M. J. Yabsley // Parasitology research. – 2013. – Vol. 112. – №. 2. – P. 693-698.

15. Souza M. J. Baylisascaris procyonis in raccoons (*Procyon lotor*) in eastern Tennessee / M. J. Souza, E. C. Ramsay, S. Patton, J. C. New // Journal of wildlife diseases. – 2009. – Vol. 45. – №. 4. – p. 1231-1234.

16. Page L. K. Raccoon latrine structure and its potential role in transmission of Baylisascaris procyonis to vertebrates / L. K. Page, R. K. Swihart, K. R. Kazacos // The American Midland Naturalist. – 1998. – Vol. 140. – №. 1. – p. 180-185.

ДОДАТКИ